

عنوان مقاله:

شاخص پیچیدگی اقتصادی و ارتباط آن با ساختار نهادی تولید مقایسه تطبیقی ایران، کره جنوبی و ترکیه

محل انتشار:

اولین همایش توسعه پایدار با رویکرد بهبود محیط کسب و کار (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

دکتر علی چشمی - استادیار دانشگاه فردوسی مشهد

دکتر سعید ملک الساداتی - دکترای اقتصاد و مدرس دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

شاخص پیچیدگی اقتصادی شاخصی است که در سال 2008 به ابتکار محققان دانشگاه هاروارد و ام آی تی برای بیان میزان توانایی کشورها در تولید کالاهای پیچیده از رهگذر فراهم ساختن ساختارهای مناسب برای تعامل افراد در جهت تجمیع دانش های پراکنده و متنوع و کاربردی کردن آن معرفی گردید. در یک اقتصاد پیچیده، افراد برخوردار از دانش های مختلف اعم از طراحی، بازاریابی، تامین مالی، دانش فنی، مدیریت منابع انسانی و حقوق تجاری می توانند با یکدیگر تعامل کنند و دانش خود را برای تولید محصولات ترکیب نمایند. در جوامعی که بخش هایی از این مجموعه قابلیت ها غایت باشد، امکان ایجاد چنین محصولاتی وجود ندارد. بنابراین اقتصادهای پیچیده اقتصادی هستند که می توانند حجم زیادی از دانش مرتبط را در قالب شبکه های بزرگ افراد کنار هم جمع کرده و مجموعه متنوعی از کالاهای دانش بر را تولید کنند. بر عکس اقتصادهای ساده، پستوانه ضعیفی از دانش مولد داشته و کالاهای کمتر و ساده تری تولید می کنند مستلزم شبکه کوچکتری از تعاملات است. در شاخص پیچیدگی اقتصادی، کشور کره جنوبی در رتبه دوازدهم، ترکیه 43 ام و ایران رتبه 118 ام قرار گرفته و تنها 10 رتبه با آخرین کشور فاصله دارد. در این مقاله، برای بررسی علل تفاوت در رتبه ایران با کشورهای کره جنوبی و ترکیه از مؤلفه های شاخص رقابت پذیری مجمع جهانی اقتصاد استفاده شده است. نتایج بررسی مقایسه ای نشان می دهد با این که شاخص های ورودی اقتصاد کشور (که منعکس کننده متغیرهای جمعیتی، اندازه اقتصاد، متغیرهای نهادی، برخی زیرساخت ها و خدمات عمومی است) با این دو کشور تفاوت چندانی ندارد، اما شاخص های واسطه ای (از قبیل توسعه بخش مالی، کارایی بازارها، آمادگی تکنولوژیکی، نوآوری، مهارت های کسب و کار و ثبات اقتصاد کلان) تفاوت زیادی با این دو کشور دارد و این موضوع خود را در تفاوت شدید در شاخص های خروجی اقتصاد مانند درجه پایین پیچیدگی اقتصادی نشان داده است. بنابراین دلیل این تفاوت شدید را می توان در رفتار نهادی دولت ها جستجو کرد که از آن با عنوان سیاست گذاری اقتصادی و صنعتی یاد می شود. به نظر می رسد در ایران استراتژی توسعه صنعتی، سیاست گذاری در هر صنعت، سیاست گذاری اقتصاد کلان و سیاست گذاری در امر توسعه دانش به نحوی بوده است که روابط دانشی بین نهادهای تولید را مختل و علائم مخربی برای انباشت دانش و بهبود تکنولوژی و نوآوری بنگاه های تولیدی در پی داشته است.

کلمات کلیدی:

پیچیدگی اقتصادی، رقابت پذیری اقتصادی، دانش کاربردی، ساختار نهادی تولید

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/268916>

